

Font dels Escolans

Balsareny

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	A la colònia Soldevila, rere l'església. Sector nord del terme municipal
Emplaçament	Carretera de servei lateral a l'Eix del Llobregat (C-16z) al km. 70,5 pista asfaltada direcció est (400 m) i trencall al nord (800 m).
Alçada:	316
Coordenades:	
Latitud:	41.8834
Longitud:	1.88625
UTM Est (X):	407593
UTM Nord (Y):	4637430

Classificació

Número de fitxa	08018 - 304
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Any	1970
Autoria de l'element:	Mossèn Joan Bajona Pintó (disseny i paleta); Narcís Bessa i Fornell (escultor)
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Entorn en estat d'abandó. Alguns elements comencen a degradar-se.
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	7777401DG0377N0001LO
Fitxes associades:	

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana

Data de registre de la fitxa: dg., 27/11/2022 - 11:48

Descripció

Font envoltada d'una zona enjardinada que es troba rere l'església de Sant Esteve de la colònia Soldevila, avui en un estat d'abandó força acusat. Tot el conjunt fou ideat i executat en bona part per mossèn Joan Bajona a la dècada de 1980, quan era el capellà de l'església. Consta de diferents àmbits en un terreny terrassat que arriba fins a la fondalada d'un torrent.

A la part alta hi trobem una caseta de pedra i fusta ornamentada amb un seguit de còdols que recreen la muntanya de Montserrat, amb una rèplica de la Moreneta i altres figuretes. Al costat hi trobem el monument als escolans, un conjunt escultòric fet de ciment i amb revestiment metàl·lic que representa un escolà que toca la flauta i, al costat, el Timbaler del Bruc, tots dos aixoplugats sota un paraigua. Antigament sobre el paraigua hi queia un rajolí d'aigua que seguia cap al brollador que hi havia a la caseta i, a través d'un regueró, continuava fins omplir la bassa que hi ha a la terrassa inferior, que era plena de peixets. Diverses taules de pícnic i parterres abans ben enjardinats completen el conjunt.

Història

Amb la creació de la colònia Soldevila, també coneguda com a colònia de Sant Esteve, l'antiga església que hi havia en aquest indret va quedar-hi incorporada per donar-hi servei religiós. Entre els anys 1985 i 1986 es va portar a terme una restauració de l'església promoguda pel capellà que n'estava al càrrec, mossèn Joan Bajona, i amb l'ajuda dels veïns de la colònia. Va consistir en la neteja i consolidació dels murs interiors, que estaven recoberts amb guix, cosa que va permetre deixar ben visible l'absis romànic i la seva finestra de doble esqueixada, que romania cegada. Una mica abans, el 1970, el mateix mossèn Bajona ja havia ideat i creat l'espai de la Font dels Escolans, al darrera de l'església. El monument als escolans és obra de Narcís Bessa i Fornell (de Sant Llorenç de Morunys) a partir d'un dibuix de mossèn Bajona.

Joan Bajona i Pintó (1932-2020) va néixer Sant Llorenç de Morunys, fill de pare paleta i mare amb aficions artístiques. Fou professor de plàstica, manualitats i humanitats a l'Escola Diocesana de Formació Professional de Navàs, més endavant va ser capellà de la Colònia Soldevila entre 1961 i 1978, i després ocupà la plaça de rector de Balsareny, un càrrec que exercí entre 1978 i 1990. Persona d'interessos polifacètics, va conrear diferents disciplines artístiques, a més de ser també un gran amant de la música. Va destacar sobretot en l'especialitat dels mosaics, des de 1965 i amb una obra extensa repartida en diferents poblacions com ara Riner, Sant Llorenç de Morunys i, especialment, Balsareny. Alguns dels seus treballs són de caràcter menor, d'altres configuren petits monuments que porten un segell molt personal, no exempt d'una certa ingenuïtat naïf.

Uns anys després del tancament de la fàbrica, el 1992, tot el conjunt de la colònia, inclosa l'església, fou comprat per una multinacional.

Bibliografia

BAJONA, Joan; SENSADA, Josep; ORRIOLS, Jacint (2016). *Mossèn Joan, entre la sotana i la gaveta de paleta. Obra plàstica de Joan Bajona i Pintó*. Balsareny, p. 27.

CARRETÉ PARERA, Ramon (2010). *Noms de lloc, de casa i de persona de Balsareny*. Institut Cartogràfic de Catalunya, Barcelona, p. 111.

FORASTÉ ROCA, Josep (1994). *Història de la Rabeia i de Sant Esteve*. Cercle Cultural de Balsareny, Ajuntament de Balsareny, p. 93-97.

